

Onkruid vergaat niet, toch?

Overzicht onkruidland na twee jaar Green Deal

Het gezegde luidt: onkruid vergaat niet. Maar tegen een flinke dosis glyfosaat hebben de meeste onkruidplantjes niets in te brengen. 'Platspuiten' is er sinds de Green Deal niet meer bij. Hebben de aanbieders van onkruidmachines na twee jaar de onkruidplantjes wederom overmeesterd, of blijft het dweilen met de kraan open? Wij doken de markt in en trokken wat onkruidmachineproducenten en -leveranciers aan de mouw: Hoaf Infrared Technology, Wim van Breda, Waterkracht, Mantis ULV en Ramm. Wat is hun visie op de onkruidmarkt? Blijven we het onkruid door slimme innovaties een beetje de baas na twee jaar Green Deal?

Auteur: Willemijn van Iersel

Er wordt al gauw gesproken over innovatie bij producten, zelfs als er technisch gezien slechts een verbetering in een bestaande machine is aangebracht. De redactie was benieuwd hoe de aanbieders zelf kijken naar de markt. Zijn ze nog een beetje vernieuwend bezig, of is het oude wijn in nieuwe zakken? De eerste die wij spraken, was Menno Looman van Hoaf Infrared Technology. Looman: 'De markt zit zeker niet stil. Je ziet wel dat de innovatie op dit moment vooral in het maximaliseren van efficiëntie zit. Men wil nóg stillere en nog energiezuinigere machines.' Volgens Looman is de huidige tendens vooral het doorontwikkelen van 'oude' innovaties. Looman heeft hier een simpele verklaring voor. Alle onkruidmachines en -apparaten werden na het verbod op chemische

onkruidbestrijding ineens heel intensief gebruikt. Looman: 'Hierdoor kwamen de verbeterpunten massaal aan het licht.'

Innoverende aandrijvingsmachines

Looman ziet wel innovaties op het gebied van aandrijvingsmachines. 'Bij borstels of branders die elektrisch worden aangedreven. Neem bijvoorbeeld onze Weedair-serie. Door de elektrische aandrijving zijn deze makkelijk te koppelen aan elektrische voertuigen. Dit soort ontwikkelingen neemt toe. Ook hoor ik veel over technieken die onderweg zijn, maar nog niet marktwaardig. Dus nee, de innovatie in onkruidland is nog volop in ontwikkeling.'

Volgens Looman heeft Nederland een koploperpositie in Europa op het gebied van niet-chemisch onkruidbeheer. Looman: 'In Frankrijk zitten mondjesmaat wat producenten, maar de meeste innovaties komen uit Nederland.' Dan is er nog de eeuwige discussie: wat is beter, borstelen, branden, (heet) water of stoom? Volgens Looman is deze discussie deels negatief beïnvloed door partijen die in de begindagen van niet-chemisch-onkruidbeheer te goedkoop hebben ingeschreven. 'Er werden bepaalde beeldbestekken afgesproken voor een onrealistisch lage prijs. De markt was niet gewend aan het feit dat je niet meer alles kunt platspuiten. Hierdoor kregen bepaalde technieken een minder goede naam; jammer voor de klant én jammer voor de dienstverlener. Inmiddels heeft de markt

leergeld betaalden en zijn de inzichten gegroeid bij overheden en bij aannemers.'

Netheidssyndroom

Dat het inzicht is gegroeid bij professionals die dagelijks te maken hebben met niet-chemisch onkruidbeheer, is logisch. Het verbod op chemie is immers al twee jaar geleden ingegaan. Maar bij burgers zijn het inzicht en begrip nog niet altijd aanwezig. Om die burgers dan meteen te beschuldigen van het netheidssyndroom, is volgens Looman te simplistisch. 'Als burger mag je zelf ook geen rommel maken. Dan begrijp ik dat het af en toe moeilijk te verkroppen is als je straat of stoep wordt overwoekerd. Een beetje onkruid is oké en er moet meer groen worden geaccepteerd, maar dit groen hoeft wat mij betreft geen onkruid te zijn.' Dan de vraag of de onkruidsector de innovatieprijs gaat veroveren in Hardenberg. Looman sluit peinzend af: 'Daar heb ik eigenlijk geen mening over. Er wordt branchebreed geïnnoveerd, niet alleen in de onkruidsector.'

Fouten uit het verleden

De niet-chemische onkruidbestrijdingsmarkt floereert pas twee jaar en het einde is nog lang niet in zicht, volgens Gerrit van Nieuwenhuizen, directeur bij Ramm. Van Nieuwenhuizen: 'De markt is nog volop in beweging. Met name gemeenten zijn nog steeds druk op zoek naar effectieve en betaalbare oplossingen voor onkruidbestrijding.' Volgens Van Nieuwenhuizen zijn er in het verleden methodes gebruikt die de onkruiddruk niet kunnen beheersen óf veel te duur zijn in het gebruik, waardoor het afleveren van een bepaald beeldbestek onbetaalbaar wordt. Van Nieuwenhuizen: 'Men is nog steeds op zoek naar dé oplossing, maar er is niet één zaligmakende oplossing. Het is juist de combinatie van verschillende manieren die het beste resultaat geeft.' Van Nieuwenhuizen vervolgt: 'Het beste is om de voedingsbodem op te ruimen. Dit is te realiseren door borstelen en vegen. Het onkruid dat dan nog opkomt, kun je met kokend water bestrijden. Dit is geluidsarm en zonder roetuitstoot, dus overal inzetbaar, vooral in stedelijke gebieden.'

Volgens Van Nieuwenhuizen zijn de goedkopere methodes om onkruid tegen te gaan nu op hun retour. Hij doel dan specifiek op onkruid branden. 'Onkruid branden is gevaarlijk. De apparaten zijn eenvoudig en goedkoper dan andere, maar vanwege de gevaren wordt deze methode niet meer overal geaccepteerd.' De opmerkelijke directeur is ook nog wel wat zeggen over de begindagen van de niet-chemische onkruidbestrijding. 'De markt

was nog niet helemaal klaar voor het verbod op chemie. Er werden massaal machines verkocht die nog niet voldoende getest waren. Nu blijkt dat deze eerste generatie machines en methodes niet efficiënt werken. De brandstofkosten zijn te hoog en de *cost of ownership* ook. Een concurrerende vierkantemeterprijs aanbieden was daardoor lastig. Ik ben overigens van mening dat kortlopende bestekken bij gemeentes de innovatie remmen. Als de afschrijvingstermijnen kort zijn, vaak één à twee jaar, zul je minder snel dure machines aanschaffen. Innovatieve machines zijn altijd duurder.' Dat gemeentes eraan moesten wennen dat onkruidbestrijding duurder was geworden, staat buiten kijf. Maar volgens Van Nieuwenhuizen hoeft het niet veel duurder meer te worden. 'Met een goede aanpak hoeft het slechts 7 à 8 procent duurder te zijn dan met Roundup spuiten.' Van Nieuwenhuizen vindt het ook jammer dat niet alle vakgenoten op de hoogte zijn van de chemische processen in de plant als die bestreden wordt met kokend water. Want, zo zegt hij: 'Door het kokende water worden de celwanden opgeblazen, wat uitputting veroorzaakt bij het plantje. Wanneer na enkele weken de hergroei begint, kan het plantje door gebrek aan kalium de osmose niet meer regelen, en de fotosynthese komt niet op gang, waardoor het plantje definitief afsterft.'

Innovatie

Volgens Van Nieuwenhuizen gaat het merk Oeliatec aan kop als het gaat om innovatie. 'Oeliatec is een merk dat elektrische waterpompen heeft, geluidsarm is en geschikt is voor biodiesel, zodat je CO2-neutraal kunt werken met de Oeliatec-machines. Dat is echt wat gemeentes nu zoeken.' Op de vraag of de onkruidsector dit jaar de innovatieprijs pakt, durft Van Nieuwenhuizen geen antwoord te geven. 'Ik durf alleen voor ons als bedrijf te spreken, niet voor de hele sector. Wij als Ramm hebben al een keer het Gouden Klavertje Vier gewonnen op de GTH met onkruidbestrijding, dus ik niet dat wij nogmaals in de prijzen vallen.'

Zoekende naar de beste methode

De derde mouw waaraan we hangen, is die van Frans Jaap Moree, verkoper en marketeer bij Wim van Breda. Moree is ook van mening dat de innovaties in de onkruidbestrijding nog lang niet uit de lucht zijn, maar dat de rem er wel vaak op heeft gestaan. Moree: 'De afgelopen twee jaar is er in rap tempo omgeschakeld van chemisch naar de alternatieve methoden. Borstelen, branden, hete lucht, warm water en hogedruk-koud water zijn slechts enkele methoden die de afgelopen twee jaar zijn geïntroduceerd. Voor ieder van deze methoden zijn

er redenen om erin te investeren, maar we merken dat de klanten na twee jaar zoekend zijn naar de beste methode.' Volgens Moree is er de afgelopen twee jaar massaal geïnvesteerd in nieuwe methodes; daardoor zagen ze de vraag afnemen. De reden daarvoor moet worden gezocht in de onzekerheid onder klanten over de beste methode, en anderzijds is er nog geen vervangingsmarkt gevonden voor de gedane investeringen van de afgelopen twee jaar. Hoewel de markt blijft bewegen, is het spectaculaire er wel vanaf. Ik denk dat er de komende jaren meer stabiliteit komt en dat enkele methodes als beste uit de bus zullen komen.'

Samengaan van twee sectoren

Wim van Breda merkt onder zijn klanten dat de sectoren reinigen en onkruidbeheersing steeds meer integreren. Voorheen stonden deze apart in twee verschillende bestekken en vaak waren er twee verschillende bedrijven die deze werkzaamheden voor hun rekening namen. De laatste tijd zie je echter dat deze werkzaamheden geïntegreerd worden. Het besef begint door te dringen dat vegen een belangrijke schakel is in de onkruidbeheersing. Door goed en frequent te vegen, ontnem je onkruidkiemen hun voedingsbodem. Volgens Moree is dit de reden waarom Wim van Breda het assortiment deels heeft uitgebreid. 'Er is een toenemende vraag naar veegmachines die geschikt zijn voor zowel traditionele reiniging als onkruidbeheersing. Daarom hebben wij recent een nieuwe veegmachine aan ons assortiment toegevoegd.'

Moree besluit met de opmerking dat de kans dat de onkruidsector ervandoor gaat met innovatieprijs best groot is. Met gepaste trots: 'Hoewel er de afgelopen tijd niet heel grote innovaties in de onkruidsector zijn geweest, is de kans groot dat de innovatieprijs tóch toegekend wordt aan deze sector. Deze markt is voldoende in beweging als je het vergelijkt met de complete groensector. Wij introduceren onder andere een nieuwe veegmachine, die een enorme verandering brengt in de combinatie van reiniging en onkruidbeheersing.'

Voortdurende innovatie

Hiske Weissmann van Mantis ULV is van mening dat innovatie een voortdurend proces is. De industrie zit immers niet stil; nieuwe technieken, de verbetering van bestaande machines en nieuwe toepassingsgebieden blijven doorgaan. Weissmann: 'Ook omdat de wetten steeds veranderen. Neem nu het glyfosaatverbod voor de landbouw, of juist de uitzonderingen in het chemiegebruik, bijvoorbeeld bij de bestrijding van invasieve exo-

ten. Hierdoor moet de industrie doorgaan met innoveren. Het verbod mag dan twee jaar oud zijn, de meeste mensen zijn nog steeds zoekende naar de ideale oplossing en daar handelt de markt ook naar.'

Onafhankelijk onderzoek?

Wat Weissmann terecht aanstipt, is het ontbreken van onafhankelijk onderzoek naar de werkelijke kosten van alternatieve onkruidbestrijding, waarbij echt alle kosten worden meegenomen, ook loonkosten. Daarbij ontbreekt het ook aan recent onderzoek naar de milieudruk van de technieken. Weissmann: 'Het verwarmen van water of lucht

heeft, net als borstelen, gevolgen voor het milieu waar niet iedereen bij stilstaat. Neem bijvoorbeeld de negatieve berichten over elektrische auto's. Daarom voorzie ik nog grote veranderingen in de onkruidbestrijdingsbranche. En dan heb ik het niet alleen over verhandingen, maar ook over de landbouwsector. De komende jaren is deze branche zeker niet saai! Ik denk dan ook dat wij door onze jarenlange wereldwijde ervaring met sproei-systemen in de onkruidmarkt goed kunnen inspelen op marktveranderingen. We blijven dicht bij de gebruiker staan en bouwen daarbij op onze ervaring.' Maar of de onkruidsector er met de innovatieprijs vandoor gaat in Hardenberg, dat betwijfelt

Weissmann ten zeerste. 'De onkruidsector is een politiek geladen sector, waar veel juryleden liever niet hun vingers aan branden. Want aan de innovaties in onze sector ligt het niet!'

Cameradetectorsysteem is een veelbelovende techniek

Ook Marcel Wassink, constructeur bij Waterkracht, is er zeker van dat de sector nog niet klaar is met innoveren. Bestaande heetwatersystemen moeten energiezuiniger worden. Dit kan door herkenning van onkruidsoorten door middel van *embedded vision*, neurale netwerken en hieraan gekoppeld de juiste waterdosering per onkruidsoort. De volgende stap is het opslaan van deze informatie in de cloud, zodat er kennis beschikbaar komt over de doeltreffendheid en toepassingsfrequentie van het proces. Waterkracht heeft voor de ontwikkeling van deze innovatietechnieken een subsidie ontvangen van de Europese Unie en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Volgens Wassink komt door deze ontwikkelingen de bestrijding, of beter gezegd beheersing met heet water bovendien als de succesvolste bewezen methode. Daarbij wil hij wel opmerken dat er partijen actief zijn in de markt die veredelde hogedrukreinigers waaruit heet water komt verkopen als onkruidmachines. Wassink: 'Die zijn niet effectief en verstoren het positieve beeld van de sector.' Wat betreft de innovatieprijs is Wassink optimistisch gestemd: 'We hopen dat wij met de gepatenteerde techniek van de WeedMaster TC-Vision een gooi kunnen doen naar de innovatieprijs. Deze machine staat aan de basis van een nieuwe periode van intelligente onkruidbeheersing.'

Marcel Wassink, Waterkracht

Hiske Weissmann

Menno Looman

Gerrit van Nieuwenhuizen bij zijn Oeliatec machine

Winnaar?

De dag dat onkruidmachines het op alle fronten kunnen winnen van de weerbarstige onkruidplantjes, is nog lang niet aangebroken. Maar dit blijkt geen reden om te wanhopen; er zijn nog volop innovaties in ontwikkeling in de onkruidmarkt. Het ei van Columbus zoeken is volgens de aanbieders verspilde moeite. Zij zijn het er alleen over eens dat de oplossing gevonden kan worden in de combinatie van verschillende methoden. In Hardenberg staan alle onkruidbestrijdingsaanbieders; zij laten u maar al te graag zien wat ze in huis hebben.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/28184/onkruid-vergaat-niet-toch